

Õiguskantsler

Taavi Vilba
Saue Riigigümnaasium
taavi.vilba@srg.edu.ee

Teie 21.10.2024 nr

Meie 25.10.2024 nr 7-4/241456/2406252

Telefonide kasutamise piiramine kooli kodukorraga

Lugupeetud direktor

Õiguskantsleril paluti hinnata, kas Saue Riigigümnaasiumi kodukord on seadusega kooskõlas osas, mis kohustab õpilast panema telefoni tunni ajaks hoiukasti ([Saue Riigigümnaasiumi kodukorra p 4.1.8](#)).

Kooli kodukorra vaidlustatud säte:

Saue Riigigümnaasiumi õpilane on kohustatud:

[---]

4.1.8. kasutama tundides nutiseadmeid vastavalt õpetaja loale ja korraldusele. Mobiiltelefonid peavad olema tundide ajal hääletul režiimil ja asuma mobiili hoiukastis. Nimetatud vahendeid võib kasutada aineõpetaja nõusolekul või korraldusel. Vastasel juhul on õpetajal õigus need hoiule võtta ja õpilasel kohustus hoiule anda. Hoiule võetud asjad hoiustatakse kooli juhiabi juures, kust need saab kätte õpilane või õpilase seaduslik esindaja (PGS § 58 lg 3 p 6).

Telefoni hääletule režiimile seadmist võib õpetaja õppetöö läbiviimise tagamiseks nõuda. Kui telefoni õppetöoks ei kasutata, on põhjendatud, kui telefoni ei tohi laual hoida. Õppetöoks mittevajalikke asju võib õpilane hoida enda teiste asjadega koos, näiteks koolikotis või isiklike asjade hoidmiseks mõeldud kapis, millele on ligipääs üksnes õpilasel. Telefoni hoiustamine selleks loodud hoiukastis on õpilase otsustada.

Selgitasite õiguskantsleri nõunikule, et kõik õpetajad ei nõua õpilastelt telefoni hoiukasti panemist. Siiski on mõnedele õpilastele tehtud märkus, kui telefoni hoiukasti ei ole pandud. Telefoni hoiukasti paneku eesmärk on Teie sõnul, et õpilased saaksid keskenduda õppetööle. Korra tagamisel tunnis peate oluliseks õpetaja võimekust kehtestada tunnis vajalik kord.

Teiega saab nõustuda, et tunnis korra hoidmine on õpetaja ülesanne. Õppetööle keskendumise toetamiseks on piisav, kui telefon ei tohi olla laual ja peab olema hääletu. Oluline on, et õpilased mõistaksid, mis tegurid õppimist võivad häirida ja mis soodustada. Õpilane peab mõistma õppetöös osalemise vajalikkust ja enda vastutust selles. Kui õpilane kasutab telefoni tunnis lubamatul viisil, on õpetajal õigus õpilast korrale kutsuda. Õpetaja võib seejuures vajadusel nõuda õpilaselt telefoni hoiustamist, näiteks juhul kui õpilane jätkuvalt ei pane telefoni laualt.

Õiguskantsleri Kantsleil

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Nii õpilased kui ka kooli töötajad peavad järgima kooli kodukorda ([põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 68 lg 1](#)).

Telefoni hoiustamine mõjutusvahendina ([PGS § 58 lg 3 p 6](#)) peab olema põhjendatud, asjakohane ja proportsionaalne (PGS § 58 lg 1). Seega tuleb iga kord hinnata juhtumi asjaolusid ja rakendada mõjutusvahendit täpselt nii kaua, kui see on vajalik. See võib tähendada, et järgmises tunnis telefoni hoiustamine mõjutusvahendina ei ole enam põhjendatud. Mõjutusvahendi kohaldamise eesmärk on, et õpilane järgiks koolis kehtestatud reegleid.

Leian, et kooli kodukorra p 4.1.8 on vastuolus PGS §-ga 58 lg 3 p 6 osas, mis kohustab õpilast panema telefoni tunni ajaks hoiukasti ilma, et ta oleks eelnevalt rikkunud korda (vt ka [õiguskantsleri 20.01.2021 seisukoht „Nutiseadme kasutamine koolis“](#)). Mõjutusvahendi kohaldamine peab olema rikkumisega vastavuses. Kooli kodukorrast peab ilmnema, mis juhtudel ja kui kauaks on põhjendatud telefoni hoiustamine selleks ettenähtud kohas. Kooli kodukord peab vastama seadusele. Kui see nii ei ole, rikutakse õpilaste õigusi.

Palun Teil viia kodukorra p 4.1.8 seadusega kooskõlla.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise